

Oral Presentation

ลูกมะค่านวดเข้าในผู้ป่วยสูงอายุที่มีอาการปวดเข้าในโรคเข้าเสื่อม

เหมราช ราชปองขันธุ์

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชบ้านดุง อุดรธานี

หลักการและวัตถุประสงค์: จากข้อมูล โปรแกรมประเมินคัดกรองผู้สูงอายุ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่าข้อเข้ามีปัญหา จำนวน 2,006 ราย (ร้อยละ 16.77) ซึ่งเสี่ยงต่อภาวะหกล้ม จำนวน 22 ราย (ร้อยละ 1.86) และในปี พ.ศ. 2559 เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข้าสามารถดูแลตัวเองได้ที่บ้าน ทางโรงพยาบาลจึงได้จัดทำลูกมะค่านวดเข้าให้ผู้ป่วยกลับไปทำการนวดเองที่บ้าน มะค่าโมง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Afzelia xylocarpa* (Kurz) Craib ชื่อวงศ์ Leguminosae-Caesalpiniaceae ส่วนชื่ออื่นๆ ได้แก่ มะค่าใหญ่ มะค่าโมง (ภาคกลาง) มะค่าหลวง มะค่าหัวคำ (ภาคเหนือ) เวง เวง (สุรินทร์) บิง (จันทบุรี) ปั้น มะค่าโมง (นครราชสีมา) ฟันถาชี แต่โหล่น ตำรายาไทย ลำต้นบริเวณที่เป็นปุ่ม รสเบื่อเมา เป็นยาถ่ายพยาธิ และรักษาโรคผิวหนัง หรือต้มเอาเฮอร์มาหัวริดสีดวงทวารทำให้แห้ง การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ลูกมะค่านวดเข้า ในผู้ป่วยสูงอายุที่มีอาการปวดเข้าและโรคเข้าเสื่อม

วิธีการศึกษา: ประชากรกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากอาสาสมัครจำนวน 80 ราย ได้รับการคัดกรองตามแบบคัดกรองเข้าทางคลินิก 5 ข้อไม่มีภาวะแทรกซ้อนที่อันตราย ในคลินิกผู้สูงอายุทุกวันพุธของสัปดาห์ โดยการวัดค่า Pain Scale ก่อนและหลังใช้ลูกมะค่า โดยนวดสัปดาห์การนวดลูกมะค่าด้วยตัวเอง นวดเป็นเวลา 15 นาทีต่อครั้ง ทำ 2 ครั้ง/วัน (เช้าและเย็น) นวดรักษาจำนวน 5 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 7 วัน โดยให้อาสาสมัครรับประทานยาลดปวดทุกชนิดในระหว่างการศึกษา

ผลการศึกษา: จากการศึกษาอาสาสมัครจำนวน 80 ราย อายุเฉลี่ย 74 ปี ก่อนใช้ลูกมะค่านวดหัวเข้า มีค่า Pain Scale เฉลี่ยระดับ 4 ระยะเวลาที่มีอาการปวด 3 วัน/สัปดาห์ หลังใช้ลูกมะค่านวดเข้า มีค่า Pain Scale เฉลี่ย ระดับ 1 ระยะเวลาที่มีอาการปวด 1 ครั้ง/สัปดาห์

สรุป: การใช้ลูกมะค่านวดเข้าด้วยตัวเองสามารถลดอาการปวดได้ถึง 3 ระดับ การกลับมารักษาซ้าลดลงร้อยละ 60 และสามารถลดการใช้ยาแก้ปวดลง ร้อยละ 18

คำสำคัญ: มะค่า นวดเข้า